

Ewaluacja zewnętrzna szkół i placówek edukacyjnych w oczach nauczycieli i dyrektorów

Joanna Kołodziejczyk

Ewaluacja zewnętrzna w szkołach/placówkach oświatowych

- Nowe podejście do nadzoru pedagogicznego.
- Ewaluacja służy doskonaleniu działań prowadzonych przez szkoły i placówki edukacyjne oraz skutecznemu prowadzeniu polityki oświatowej przez państwo.

Znaczenie odbioru ewaluacji zewnątrznej

- dla powodzenia wprowadzanej zmiany
- dla doskonalenia działań służących rozwojowi szkoły/placówki

Problem badawczy

- Jak badani oceniają proces ewaluacji zewnętrznej w ich szkołach/placówkach?

Badanie

- „Ankieta badająca opinie na temat procesu ewaluacji w szkole/placówce”), skierowana do nauczycieli i dyrektorów szkół/placówek drogą elektroniczną.
- Wykorzystano wyniki ankiet uzyskane w okresie od 1.09.2010 do 30.06.2011
- W analizie wykorzystano pytania zamknięte – jednokrotnego i wielokrotnego wyboru dotyczące głównie następujących zagadnień:
  - opinii na temat sposobu przedstawiania celów, zasad, procedury i przebiegu ewaluacji,
  - oceny przydatności ewaluacji zewnętrznej, w tym przydatności raportu,
  - opinii na temat kompetencji wizytatorów ds. ewaluacji

„Czy zasady przeprowadzenia ewaluacji w Waszej szkole były dla Pana(i) jasne i zrozumiałe?”, n=2172

Czy zasady przeprowadzenia ewaluacji w Waszej szkole były dla Pana(i) jasne i zrozumiałe?	Tak (%)	Nie (%)	Razem
tak, dzięki wizytatorom	83,20	16,80	100%
tak, dzięki dyrektorowi	67,08	32,92	100%
tak, dzięki kolegom i koleżankom	26,84	73,16	100%
tak dzięki materiałom informacyjnym	34,53	65,47	100%
były pewne niejasności	3,08	96,92	100%
nie	1,84	98,16	100%

Rozkłady odpowiedzi na wybrane pytania dotyczące oceny kompetencji wizytatorów do spraw ewaluacji

	Tak (%)	Nie (%)	Nie wiem (%)	Razem
Czy wizytatorzy ds. ewaluacji przedstawili w jasny sposób cele ewaluacji?	95,91	3,9	0,19	100% (=2151)
Czy wizytatorzy do spraw ewaluacji zachęcali do dyskusji, aby lepiej zrozumieć działania podejmowane w szkole/placówce?	85,83	9,75	3,16	100% (=2153)

Rozkłady odpowiedzi na wybrane pytania dotyczące oceny kompetencji wizytatorów do spraw ewaluacji

	Tak (%)	Nie (%)	Nie wiem (%)	Razem
Czy wizytatorzy do spraw ewaluacji byli w stanie odpowiedzieć na zadane pytania i wątpliwości badanych związane z narzędziami badawczymi?	91,27	6,57	2,16	100% (=2131)
Czy wizytatorzy do spraw ewaluacji efektywnie wykorzystywali czas spędzony w badaniach/określenie?	87,39	5,48	7,13	100% (=1094)

Rozkłady odpowiedzi na pytanie: „Czy proces ewaluacji zakłócił pracę szkoły/placówki?” (n-2158)

Czy proces ewaluacji zakłócił pracę szkoły/placówki?	%
Nie zakłócił pracy szkoły	56,81
Zakłócił w niewielkim, możliwym do zaakceptowania, stopniu	38,09
Zakłócił poważnie pracę szkoły	3,52
Uniemożliwił normalną pracę szkoły	1,44
Nie wiem	0,14

Rozkład odpowiedzi na pytanie: „Która część spotkania poświęconego prezentacji raportu była dla Pana(i) najważniejsza?” n-2143

Która część spotkania poświęconego prezentacji raportu była dla Pana(i) najważniejsza?	%
prezentacja wyników ewaluacji	44,28
analiza wyników ewaluacji w grupach	30,42
dyskusja pomiędzy nauczycielami a wizytatorem	25,29

Rozkład odpowiedzi na pytanie „Jak Pan(i)
ocenia przydatność raportu w pracy
szkoły/placówki?” n-2150

Jak Pan(i) ocenia przydatność raportu w pracy szkoły/placówki?	%
bardzo przydatny	51,07
raczej przydatny	38,60
raczej nieprzydatny	5,53
zupełnie nieprzydatny	3,07
nie mam zdania	1,72

Wnioski

- Akceptacja procesu ewaluacji
- Pozytywna ocena kompetencji fachowych i społecznych wizytatorów do spraw ewaluacji, przydatności raportu i sposobów jego wykorzystania.
- Jasne dla respondentów cele, zasady i procedura prowadzonych ewaluacji zewnętrznych.

Wnioski

W porównaniu do badań dotyczących recepcji ewaluacji w pierwszej połowie 2010 roku

- wyższa obecnie ocena kompetencji wizytatorów, związanych z organizacją pracy,
- lepiej oceniane pytania w ankiecie dla nauczycieli, biorąc pod uwagę ich „jasność i zrozumiałość”,
- lepsza organizacja procesu badawczego, skutkująca mniejszymi zakłóceniami pracy szkoły/placówki,
- zwiększenie pozytywnych opinii na temat możliwości wykorzystania raportu.